

1561 1ste Beh. af Forst. t. Finantsl. f. Finantsaaret fra 1ste April 1869 til 31te Marts 1870. 1562

Hensyn til disse Erklæringer bemærke, at af samtlige Universitetslærere — og de kunne dog ikke alle anses for at være bernerede — jeg siger, at af alle Universitetslærere, altsaa ikke blot af dem, der henhøre til det theologiske Facultet, er der, saavidt jeg veed, kun en eneste, der har erklæret sig for Examinationscommissioner sammensatte med Udelukkelse af Universitetslærerne. — Der var en heel Deel Rigtigt i, hvad det høier-værdige Medlem for 5te Kredts (Bindeshøll) sagde om, at man ikke absolut bør adskille Underviisningen fra Examinationen, medens jeg omvendt indrømmer — og forsaavidt er jeg ikke enig med ham — at man ikke bør gjøre Lærerne udelukkende ogsaa til Examinatorer. Siger man først: Hele Underviisningen skal foregaae ved Universitetet, og hele Examinationen skal foregaae udenfor Universitetet, saa har man dermed tilintetgjort Frugten af hele den Underviisning, som skal meddeles af disse Lærere, som ikke anses for bequemme til selv at deeltage i Proven. Paa en saadan Underviisning er der da sat et Stempel, som gjør, at den ikke kan bære sine Frugter. Jeg maa endnu fremhæve eet Moment. Man taler meget om Manuductionen ved Universitetet. Ja, men denne Manuduction har dog lidt Bevægelighed, for det Første fordi den gives af unge og dygtige Mænd, hvoraf endeel have deres egne Meninger og urgere dem stærkt, dernæst fordi disse Mænd forberede de Studerende saaledes, at de kunne svare, hvadenten de komme op under Professor A. eller Professor B. Den Studerende veed nemlig nu ikke, af hvilken Professor han vil blive examineret, men, gaaer man først hen og siger: Vi tage fire Geistlige, som for 10 Aar skulle være Examinatorer, saa vil Følgen deraf blive, at Folk indrette sig efter, hvad disse Mænd pleie at spørge om. Man vil i Løbet af 2—3 Aar faae at vide, hvad disse Examinatorer pleie at spørge om, og man vil altsaa vide, hvilke Partier af Videnskaben man ganske rolig kan lade ligge.

Jeg har — jeg gjentager det — Intet imod Examinationscommissioner i og for sig. Det

er min Mening, at man i alt Fald bør give Censorerne ved den theologiske og ved den juridiske Examen en anden Stilling end den, de nu have. Det er min Overbeviisning, at Censorerne ved juridisk Examen for længe siden, stærkere end de have gjort det, burde have urgeret de Mangler, som de fandt, Mangler af den Art, som jeg her har antydnet som dem, der netop fremkomme hos yngre Professorer. De burde have urgeret og gjort gjældende, hvad der i Examinen var ikke virkeligt videnskabeligt, men skolemæssigt, og hvad der ikke gik ud paa at lægge et videnskabeligt Grundlag for Praxis, men hvad der fjernede sig ganske fra Hensynet dertil. Jeg har saaledes slet ikke Noget imod, at der røres op i Examinationsvæsenet, men saaledes — man tilgive mig, at jeg bruger et tydsff Udtryk, skjøndt jeg, det være i Forbigaaende sagt ligeoverfor den sidste ærede Daler, just ikke troer, at vore Disciple læse ligesaa godt Tydsff som Dansk, tværtimod langtfra —, saaledes „ins Blaue hinein“ at votere Examinationscommissioner, det troer jeg ikke paa nogen Maade gaaer an.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

Det ærede Medlem, som nu satte sig, angreb først og fremmest mine Udtalelser med Hensyn til den ærede Forslagsstiller og bemærkede derhos, at om han end ogsaa i sin Tid havde udtalt sig til Gavn for den juridiske Examen, saaledes som den var bleven ordnet i Hertugdømmet Slesvig og bestod i Flensborg, var det dog ikke Noget, som videre vedrørte det nærværende Spørgsmaal, eftersom det for hans Bedkommende gjaldt den juridiske Examen, medens det her gjælder den theologiske, og eftersom de, der i sin Tid derovre bleve beskikkede til Medlemmer af Examinationscommissionen, vare Medlemmer af Overappellationsretten, medens derimod Ministeren her skulde udvælge Medlemmerne. Mine Udtalelser fremkom kun, det vil jeg blot bemærke, fordi jeg dermed vilde betegne Forslagsstillereens formodede Stilling til den hele Sag. Jeg kan vedblivende ikke Andet end antage, at han maa være gunstig stemt for Ex-